

ZPRAVODAJ

■ MATICE ČESKÉ ■

SEKCE SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA

PRAHA, duben 2002

Číslo 2

Vážení členové Matice české,

zdravíme Vás s nadcházejícím jarem a přicházíme k Vám s programem naší činnosti na období duben až červen 2002.

Jak vidíte, snažili jsme se o to, aby náš program byl co nejbohatší a nejpestřejší a odpovídal zaměření Matice české a Vašim zájmům. Náš jarní přednáškový cyklus je tentokrát zaměřen na bližší seznámení s významnou oblastí práce Národního muzea, která stála již na jeho počátku - s přírodními vědami. Přednášet budou přední odborníci Národního muzea a jejich výklad bude doplněn exkurzemi do příslušných muzejních expozic.

Literárně historickou náplň budou mít naše zájezdy a vycházky do okolí Prahy. Původní poslání Matice české - rozšiřování hodnotné české literatury - připomenou i slevy na produkci některých nakladatelství, které jsme pro Vás vyjednali.

Příprava všech těchto akcí je náročná nejen časově, ale i finančně. Společnost Národního muzea, jejíž jsme sekci, zakládá svou činnost pouze na členských příspěvcích, které jsou na rozdíl od podobných institucí velmi nízké ve srovnání s výhodami, jež členství ve Společnosti přináší (připomínáme jen volný vstup do všech expozic Národního muzea). Náklady na organizování všech akcí stále stoupají a nemáme-li svou činnost omezit, jsme nuceni požádat Vás o pomoc ve formě dobrovolných peněžních příspěvků, jejichž formu ponecháváme na Vašem uvážení (zvýšení členského příspěvku, příspěvky při jednotlivých akcích apod.) - bankovní spojení 1923046319/0800, konstatní symbol 0308, variabilní symbol je číslo členské legitimace člena SNM, či jiné pomoci. Pokud byste věděli o případném sponzorovi Matice české, který by nám pomohl, tak jako tomu bylo již mnohokrát v naší 170leté historii, v rozvíjení naší činnosti, byli bychom Vám vděční za upozornění.

Těšíme se s Vámi na shledanou a děkujeme Vám za spolupráci.

Výbor Matice české

Své dotazy, připomínky a návrhy zasílejte na adresu - Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea, Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1 nebo také na e-mail: matice.ceska@nm.cz. Telefonní spojení - PhDr. Eva Ryšavá, předsedkyně Matice české (tel. 02/24 497 366) nebo Pavel Muchka, jednatel Matice české (tel. 02/86 881 065 nebo 0608/512 309).

Úřední hodiny Matice české

(placení členských příspěvků, přijímání nových členských přihlášek):

Každou první středu v měsíci od 17 - 18:30 hod. ve studovně Knihovny Národního muzea v hlavní budově NM.

Obracejte se zde na pani Milenu Brusovou, pokladní Matice české (tel. 0723/731 429). Členské příspěvky a přihlášky se také přijímají v době konání jednotlivých akcí Matice české. Nové legitimace (př. duplikáty) se vystavují vždy po schválení výborem Společnosti Národního muzea. Nové přihlášky budou v současnosti vyřízeny po 11. dubnu 2002. Noví členové mají možnost si vystavené legitimace vyzvednout od 13. dubna 2002 ve studovně Knihovny Národního muzea, nebo při akcích Matice české. Po tomto datu budou další nové přihlášky vyřízeny po 13. červnu 2002, kdy se koná další schůze výboru SNM (nové legitimace budou k vyzvednutí od 15. června 2002 také ve studovně KNM). Matice česká ráda přijme nové členy, kteří mají zájem o její činnost.

Seznam členských výhod:

Členové Matice české vedle volného vstupu do všech expozic Národního muzea v České republice (seznam expozic NM, přehledy výstav NM v roce 2002 získáte od Pavla Muchky nebo Mileny Brusové) mají i slevy v pražských nakladatelstvích a knihkupectvích, a to vždy po předložení legitimace Společnosti Národního muzea (př. dokladu o zaplacení členského příspěvku):

1. **Nakladatelství Paseka** poskytuje 20 % slevu na většinu své knižní produkce ve svém knihkupectví v Ibsenově 3 na Vinohradech. Otevírací doba: 9.30 - 19.00 hod. (tel. 225 181 76).
2. **Nakladatelství Brána** poskytuje 20 % slevu na knižní tituly v sídle nakladatelství v Hradešinské 33 na Vinohradech (tel. 0602/229 351).
3. **Nakladatelství Arsčl** poskytuje 20 % na knižní tituly v sídle nakladatelství v Hellichově 7 na Újezdě (v době od 10 do 17 hodin, tel. 515 108 40-3).
4. **Nakladatelství Lidové noviny** poskytuje 10 % slevu na knižní tituly z produkce nakladatelství ve Vinohradském knihkupectví v ulici Jana Masaryka 56 na Vinohradech (Otevírací doba: Po - pá - 8.30 - 18.00 hod., tel. 24 250 365).
5. **Nakladatelství Vyšebrod** poskytuje 10% slevu na všechny knihy ve svém knihkupectví v Jindřišské 23 na Novém Městě (Otevírací doba: Po - pá - 9.00 - 19.00 hod., So - 9.00 - 13.00 hod., tel. 24 212 376).
6. **Nakladatelství Granit** poskytuje 20 % slevu na své knižní publikace v sídle nakladatelství v Drtinově 8 na Smíchově (4. patro) v době od 9.00 do 15.00 hodin, tel. 57 018 358.
7. **Nakladatelství Libri** poskytuje 15 % slevu na knižní tituly (na některé knihy slevu až 25 %) v sídle nakladatelství Na Hutmance 7 v Jinonicích (v době od 9.00 do 16 hodin, tel. 51 613 113).
8. **Nakladatelství Kalich** poskytuje 20 % slevu na knihy z produkce nakladatelství ve svém knihkupectví v Jungmannově 9 na Novém Městě (Otevírací doba: Po - pá - 9.00 - 18.00 hod., tel. 24 947 505).
9. **Nakladatelství Janua** poskytuje 20 % slevu na knižní publikace na adrese Vozová 8 - Vinohrady (tel. 62 775 60).
10. **Národní muzeum** poskytuje 10 % slevu na své knižní publikace.

Veškeré informace o Matici české a Společnosti Národního muzea (činnost, členské výbory atd.) najdete také na webových stránkách Národního muzea - www.nm.cz (Společnost Národního muzea - Matice česká).

Jarní přednáškový cyklus Matice české:

NEJEN VELRYBA... (Přírodní vědy v Národním muzeu). Přednášky se budou konat vždy ve čtvrtek od 17 hodin v zasedací síni Národního muzea.

11. dubna 2002. RNDr. Vojtěch Turek, CSc. ZAČALO TO KAŠPAREM ŠTERNBERKEM (Paleontologie v Národním muzeu).

18. dubna 2002. DOC. RNDr. Milan Stloukal, DrSc. TAJEMSTVÍ SBÍRKY LEBEK MUZEA KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO (Antropologie v Národním muzeu).

25. dubna 2002. RNDr. Jiří Kouřimský, CSc. I KAMENY MLUVÍ (Mineralogie v Národním muzeu).

Exkurze do expozic Národního muzea:

Konají se vždy v pátek od 15 hodin. Sraz zájemců bude vždy ve vestibulu hlavní budovy Národního muzea na Václavském náměstí.

3. května 2002. Antropologická expozice s výkladem doc. RNDr. M. Stloukala, DrSc.

17. května 2002. Paleontologická expozice s výkladem RNDr. V. Turka, CSc.

24. května 2002. Mineralogická expozice s výkladem RNDr. J. Kouřimského, CSc.

Mimopražské vycházky:

Konají se vždy v sobotu. Pokaždé jsou zajištěni kvalitní průvodci po památkových objektech. Režie na vlastní náklady.

6. dubna 2002. Putování za Vítězslavem Hálkem

Vede: Mgr. Olga Rohelová (tel. 74 770 179/večer/)

Sraz: 8.15 - autobusové nádraží Praha - Holešovice (z metra C výstup směr ČD). Odjezd: 8.30 - autobusem č. 373 (stanoviště 7, směr Odolena Voda).

Program: Odolena Voda - návštěva kostela sv. Klimenta z let 1732-35, vystavěného podle plánů K. I. Dientzenhofera. Má bohaté vnitřní zařízení, nástropní malby (I. Raab). Na návsi je výklenková kaple, dále mariánský sloup z r. 1706, zbarokizovaný dům č. 1 ze 16. století. *Dolínek* - prohlídka rodného domu Vítězslava Hádky. Oběd. Přesun do obce *Panenské Břežany* - podle počasí (cca 4 km) nebo autobusem. Návštěva kaple sv. Anny, vystavěné podle plánů J. Blažeje Santiniho pro abatyši svatojiřského kláštera. Další pamětihodnosti: Dolní zámek - empírová budova z doby kolem r. 1840. Horní zámek - barokní budova z konce 18. století (dnes domov důchodců) se zahradou s figurativními plastikami. Návrat autobusem do Prahy přibližně v 16 hodin.

Tetín - počátky českého státu

PhDr. Jana Brajerová (tel. 02/414 42 890)

Nabízí členům Matice české návštěvu starodávného Tetína s výkladem (po telefonické domluvě). U dr. Brajerové lze získat i další informace k tetínským kulturním projektům. V květnu 2002 vychází její tištěný průvodce po historických

Zpravodaj Matice české

památkách Tetína. Společná prohlídka zdejších památek pro členy Matice české se uskuteční v září 2002.

Počátky dějin Tetína sahají hluboko do minulosti. V povědomí lidí je však hlavně spojován se sv. Ludmilou a s počátky českého státu. Tetín má mnoho historických pamětihodností (např. tři kostely, zámek se zvonkohrou, byly zde tři hrady) a je zároveň významnou přírodovědeckou lokalitou.

1. června 2002. Budeč - památník české státnosti

Vede: Stanislav Vejvar (kladenský člen Matice české - tel. 0312/627 910)

Sraz: pro zájemce z Prahy (Pavel Muchka) - 8.30 - u pokladen na Masarykově nádraží v Praze. Odjezd v 8.40 do Kralup nad Vltavou (9.20) - přestup (9.39) příjezd do Zákolan v 9.50. Pro mimopražské zájemce sraz v 10 hodin na nádraží v Zákolanech.

Návštěva rotundy sv. Petra na *Budči*, nejstarší dosud stojící stavba u nás, s odborným výkladem. Budečský hřbitov. *Kováry* - kaple sv. Isidora. Procházka údolím Zákolanského potoka (cca 10 km). *Okoř* - gotická zřícenina hradu. *Noutonice* - kostel Narození sv. Jana Křtitele, barokní fara. *Velké Přílepy*. Návrat autobusem do Prahy okolo 17 hodiny.

Kulturně poznávací zájezdy:

V současnosti jsou všechny zájezdy téměř zcela zaplněny (kromě prosincového zájezdu do Německa). Přijímají se však dále přihlášky do seznamu náhradníků. Placení jarních a letních zájezdů bude probíhat v dále uvedených termínech, a to vždy ve studovně Knihovny Národního muzea v době od 16 do 18 hodin a nebo po telefonické dohodě s **Pavlem Muchkou (tel. 02/86 881 065)**. Od něho získáte i podrobný rozpis zájezdů v roce 2002. Zrušení přihlášky na zájezd je třeba nahlásit vždy co nejdříve p. Muchkovi, aby mohlo být uvolněné místo nabídnuto dalším zájemcům z řad náhradníků. Zrušení přihlášky po zaplacení je možno maximálně týden před odjezdem, po tomto termínu se uplatňují storno poplatky. Odjezdy autobusů budou vždy v sobotu v 7 hodin od Lékařského domu na náměstí I. P. Pavlova. Každý účastník zájezdu dostane podrobný program zájezdu s popisem míst, která navštíví. Nižší cena zájezdu platí pouze pro členy Společnosti Národního muzea!!!

Placení jarních a letních zájezdů: St. 10. dubna 2002, Pá. 19. dubna 2002.

Placení podzimních a zimních zájezdů: Pá. 14. června 2002, Pá. 6. září 2002.

11. května 2002. Církevní architektura na Lounsku

Vede: Pavel Muchka

Cena: 150 Kč pro členy Společnosti Národního muzea. 200 Kč pro ostatní zájemce.

Zájezd je zaměřen na poznání významných církevních staveb v okolí Loun. Navštívíme kostel ve Slavětíně se slavnými gotickými nástěnnými malbami a řadu dalších místních pamětihodností. V nedalekých Orasicích spatříme barokní kostel sv. Mikuláše. Kostel sv. Mikuláše navštívíme také v Lounech, ten patří mezi nejvýznamnější církevní stavby v Čechách. V nedalekých Cítolibech na nás bude čekat hudební skladatel PhDr. Zdeněk Šesták, který nás seznámí se skladbami cítolibských mistrů, ukáže nám také i místní pamětihodnosti. Na závěr zájezdu navštívíme ještě barokní klášterní kostel Nanebevzetí P. Marie.

So + Ne. 25 - 26. května 2002. Krajem Františka Palackého

Vede: Mgr. Olga Rohelová, Pavel Muchka

Cena: 700 Kč (včetně ubytování s jednou polopenzí). 800 Kč pro ostatní zájemce.

Dvoudenní putování zahájíme v Moravské Třebově s řadou historických památek. Další zastávka již bude na severní Moravě - ve Štramberku. Po prohlídce města odjedeme do Kopřivnice, kde povečeříme a zde také přespíme. Podle zájmu účastníků je připraven i večerní program. Druhý den po snídani odjedeme do Hukvald, kde si prohlédneme gotický hrad a rodný dům Leoše Janáčka. Odtud naše kroky zamíří do Hodslavic, kde navštívíme rodný dům Františka Palackého. Nakonec se ještě projdeme po pěkném náměstí v Novém Jičíně.

22. června 2002. Plzeňsko - Za Kašparem Šternberkem a Antonínem Puchmajerem

Vede: Pavel Muchka

Cena: 240 Kč pro členy Společnosti Národního muzea. 280 Kč pro ostatní zájemce.

Zájezd je zaměřen na návštěvu historických míst, spjatých s Kašparem Šternberkem, jedním ze zakladatelů Národního muzea. V Radnicích si nejdříve připomeneme A. J. Puchmajera. Navštívíme místní muzeum a řadu dalších památek. V Přivěticích uvidíme kostel sv. Martina. Ve Stupně se podíváme k hrobce Šternberků. Tento rod si připomeneme i u zámku v Březině. Na závěr zájezdu se projdeme pěknou přírodou přes Hradiště do Habru (5 km).

Podrobnější rozpis zájezdů, které se uskuteční v druhé polovině roku 2002, přinese podzimní zpravodaj Matice české.

Z činností ostatních sekcí Společnosti Národního muzea:

Členové Matice české se při kontaktu s ostatními sekcemi Společnosti Národního muzea mají prokázat legitimací SNM a dokladem o zaplacení členského příspěvku.

Mineralogická sekce

Cyklus přednášek - Drahé kameny organického původu. Přednášky se budou konat vždy v pondělí od 17 hodin v přednáškovém sále Národního muzea a budou doprovázeny výstavkami, diapozitivy, a nabídkou odborné literatury.

15. dubna 2002. Petra Burdová, p.g. Jantar, gagát, zkameněliny.

20. května 2002. PhDr. Světlana Spiwoková. Drahé kameny organického původu v uměleckém řemesle.

Sekce přátel starověkých civilizací

Přednáškový cyklus: VÝCHOD ANTICKÉHO SVĚTA II. Přednášky se konají vždy v úterý od 17 hodin v přednáškovém sále Národního muzea.

2. dubna 2002. PhDr. Marie Dufková, CSc. Řekové a východní barbaři - mýtus a skutečnost.

16. dubna 2002. Mgr. Jana Kubková. Křesťanská poutní centra ve východních řeckých provinciích.

23. dubna 2002. Mgr. Tomáš Mařík. Chránmová architektura staré Mezopotámie a její tradice.

30. dubna 2002. PhDr. Květa Smoláriková. Iónie a Egypt.

Zpravodaj Matice české

Společnost Ignáce Borna

Přednáška se koná ve čtvrtek v přednáškovém sále Národního muzea od 18 hodin.

16. května 2002. PhDr. Zlata Fořtová. Muzikoterapie, její vznik a historie na našem území.

Sdružení přátel Lužice

Přednášky se konají vždy v přednáškovém sále Národního muzea od 18 hodin.

St. 24. dubna 2002. Vzpomínkový večer k uctění památky Františka a Josefa Pátových, spojený s položením kytice k pamětní desce v Národním muzeu.

O práci Dr. Františka Páty v Knihovně Národního muzea promluví Dr. Turková, prof. Vrchotová - Pátová přečte zápisy ze svého deníku z roku 1942. Hudební doprovod J. Vrchota.

Út. 21. května 2002. 1. Dr. Zdeněk Boháč a jeho popularizační práce pro Lužici. Vzpomínky spolupracovníků dr. Boháče. 2. Tipy a náměty pro výlety po Lužici. Ing. Josef Ladra.

Patron Matice české

Knihovna Národního muzea, Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1

(tel. 02/24 497 342 - výpůjční protokol - fax: 24 497 331, e-mail oddělení služeb: marie.klucinova@nm.cz). Základní a aktuální informace lze najít na internetové adrese: <http://www.nm.cz>.

Vznikla společně s Národním muzeem v roce 1818. Od roku 1891 sídlí v hlavní budově NM na Václavském náměstí. Je jednou z největších knihoven s historickými knižními fondy (3,6 milionu svazků) v České republice.

Badatelé mají možnost navštívit dvě studovny a stálou expozici Muzea knihy ve Ždaru nad Sázavou. Zámek dr. R. Kinského (tel. 0616/25370). Studovat je možné (od 15 let) pouze prezenčně. Členové Matice české jsou osvobozeni od registračního poplatku ve studovně KNM, jestliže se prokáží legitimací SNM a dokladem o zaplacení členského příspěvku. Pokud badatel chce studovat jiné knihy, které nejsou v příruční knihovně studovny, musí si je předem (při osobní návštěvě, po telefonu, nebo e-mailem či faxem) objednat. Katalogy knih jsou až na předmětový katalog ve studovně (literatura od r. 1964) služební. Je třeba vyplnit žádanky na knihy, které pracovníci KNM vyhledají. V kladném případě jsou knihy vyhledány poměrně rychle, jestliže jsou v hlavním depozitáři KNM (cca 1 milion svazků). Jinak je tomu v případě, jestliže se požadované knihy nacházejí mimo budovu Národního muzea. V tzv. depozitáři Metro se vyhledává jednou denně v 9 hodin. Do mimopražského depozitáře v Terezíně se dojíždí přibližně jednou za měsíc. Knihovna NM poskytuje také kopírovací služby, zhotovuje černobílé fotokopie, mikrofilmy.

Otevírací doba v hlavní budově NM:

Výpůjční protokol: Pondělí - čtvrtek - 9 - 16 hodin. Pátek - 9 - 15 hodin.

Studovna KNM: Pondělí - pátek - 9 - 19 hodin. V letních měsících je provoz studovny omezen.

Otevírací doba v detašovaném oddělení časopisů KNM:

Královská obora 56 (býv. Místodržitelský letohrádek), 170 76 Praha 7 (tel. 02/33 323 289, e-mail: zamecek@nm.cz).

Studovna: Středa 9 - 18.45 hodin (s výjimkou letního provozu). Poskytuje také kopírovací služby. Dopravní spojení: metro A - stanice Hradčanská a pak pěšky ulicí Pod kaštany k ruskému velvyslanectví.

Podrobnější informace o fondech jednotlivých oddělení KNM mohou na přání podat vedoucí odd. základní knihovny, odd. rukopisů a starých tisků, odd. časopisů, odd. zámeckých knihoven, odd. knižní kultury, odd. služeb a odd. mezinárodní výměny publikací.

Výstavy Knihovny Národního muzea - Kabinet knižní kultury v hlavní budově Národního muzea.

Až do května 2002 se zde koná výstava *Šlechtické almanachy 17. - 21. století*. Autor výstavy: PhDr. Petr Mašek. Ve střední Evropě se v systematickém sledování a periodickém zveřejňování genealogických informací začalo již v 17. století. Postupem doby edice těchto almanachů rozšiřovaly svůj záběr a věnovaly se i dalším šlechtickým rodinám, knížecím, hraběcím, baronským i rytířským. Šlechtické almanachy měly v době svého vzniku praktický společenský, ale i politický význam nejen pro život šlechtických rodů. Almanachy se postupně staly důležitým genealogickým pramenem využitelným v celé řadě historických disciplín. Tato výstava má připomenout tradici, současnost i půvab těchto publikací.

Od června do září 2002 se zde bude konat výstava - *JÁN KOLLÁR (29. 7. 1793 - 24. 1. 1852)*. Autor výstavy: Bc. Jana Šachlová. Výstava bude věnována životu a dílu Jána Kollára, prvního velkého básníka českého a slovenského národního obrození, od jehož úmrtí uplynulo v letošním roce 150 let.

Srdečně zveme členy Matice české k využívání našich fondů.

Za Knihovnu Národního muzea **PhDr. Helga Turková, ředitelka**

Pozvánka na akce Muzea Antonína Dvořáka.

Ke Karlovu 20, 120 00 Praha 2

(tel. 02/24 918 013, e-mail: a.dvorak.museum@nm.cz).

Stálá expozice: Život a dílo Antonína Dvořáka (1841 - 1904).

Pobočky: Památník Antonína Dvořáka v Nelahozevsi (tel. 0205/78 50 99).

Stálá expozice: Život a dílo A. Dvořáka v jeho rodném domě s důrazem na skladatelovo dětství a mládí.

Památník Josefa Suka v Křečovicích u Sedlčan (tel. 0301/74 13 08).

Stálá expozice: Život a dílo hudebního skladatele Josefa Suka (1874 - 1935) v domě, kde žil a tvořil. Vystaveny jsou také dokumenty, spojené s uměleckou činností Českého kvarteta.

Komorní koncerty

Muzeum Antonína Dvořáka, Ke Karlovu 20, 120 00 Praha 2.

Pravidelně:

Originální hudební divadlo Praha. 16. dubna - 29. října 2002.

Úterý a pátek - Kouzelný Dvořák. Ve 20.00 hodin.

Zpravodaj Matice české

Mimořádně:

Studio N. 10., 18., 24. dubna 2002. V 18.30 hod. Soudobá hudba, A. Dvořák. Posluchači HAMU.

Harmonia. Čt. 18. dubna 2002. V 19.30 hod. Soudobá hudba, A. Dvořák. Klavírní trio, Pražákovo kvarteto.

Po. 10. června 2002. V 17.00 hodin. Klavírní trio - USA.

Ostatní akce:

Út. 30. dubna 2002. V 16.30 hod. Pietní akt u hrobu A. Dvořáka na Vyšehradě. Proslov: Doc. RNDr. Milan Stloukal, DrSc.

Út. 14. května 2002. Zahájení výstavy - A. Dvořák ve filatelii.

So. 18. května 2002. Ve 14.00 hod. Mezinárodní den muzeí. Komorní koncert: A. Dvořák, R. Schumann, J. Brahms.

Jan Divoký - klavír, Monika Vavřínková - housle, Ondřej Vrabec - lesní roh.

Ne. 26. května 2002. Křečovice. V 10.30 hod. Ve spolupráci s festivalem Pražské jaro. Komorní koncert v kostele sv. Lukáše a pietní akt u hrobu J. Suka.

□ □ □

Zpravodaj Matice české

Vydala: Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea

Tisk: Tempo Press, Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

Redakce: PhDr. Eva Ryšavá, Pavel Muchka

Určení: členům a příznivcům Matice české